

NORGES HØYESTERETT

Den 13. november 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Noer, Bull og Thyness i

HR-2024-2083-U, (sak nr. 24-155476SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

A

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder avvisning av begjæring om rekonstruksjon, på grunn av oversittelse av frist for betaling av forskudd.
- (2) I mars 2024 fremsatte A krav om åpning av rekonstruksjonsforhandlinger i medhold av rekonstruksjonsloven.
- (3) Tingretten anså begjæringen som mangelfull og sendte A et brev med frist for retting. I brevet står det at A må betale 300 000 kroner i forskudd til dekning av omkostningene ved rekonstruksjonsforhandlingene, og at han vil motta en egen faktura med frist for betaling av forskuddet. Det står også at begjæringen om rekonstruksjon kan bli avvist dersom gebyret ikke betales innen den fristen som er fastsatt i fakturaen, jf. rekonstruksjonsloven § 4, jf. rettsgebyrloven § 3 sjette ledd.
- (4) Fakturaen ble deretter sendt som e-faktura med frist for betaling 17. april 2024.
- (5) Tingrettens brev kom i retur 26. april 2024 med beskjed om at mottageren ikke kunne nås på den oppgitte adressen.
- (6) Salten og Lofoten tingrett avsa 29. april 2024 kjennelse med slik slutning:

«Begjæringen om rekonstruksjonsforhandling avvises.»

- (7) Begrunnelsen for avvisningen var at forskuddet ikke var betalt innen fristen.
- (8) A anket til lagmannsretten.
- (9) Hålogaland lagmannsrett avsa 28. juni 2024 kjennelse med slik slutning:

«Anken forkastes.»

- (10) A har anket til Høyesterett. Han har anført at det er en saksbehandlingsfeil at tingretten ikke sørget for at brevet og varselet om gebyr kom frem til ham. Han kan som følge av funksjonsnedsettelse ikke bruke digital kommunikasjon, så unnlåtelsen av å sørge for at han mottok dokumentene ved post kan være diskriminerende. At brevet kom i retur, dokumenterer at han ikke hadde fått dette.
- (11) Også i lagmannsretten ble det satt en frist for merknader som ikke var mulig å overholde når det tas høyde for postgang. Hverken tingretten eller lagmannsretten har sørget for å gi ham nødvendig veiledning, jf. tvisteloven § 11-5. Han skulle ha fått veiledning om hva som kreves for at å få saken behandlet etter forskriften for små foretak, noe som ville ha medført et lavere forskudd. Størrelsen på kravet blokkerer hans mulighet til å få vurdert og sikret sine interesser i saken og er i strid med intensjonen bak loven.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at saken gjelder en videre anke over kjennelse. Ankeutvalget kan kun prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. tvisteloven § 30-6 bokstav b og c.
- (13) Rekonstruksjonsloven § 4 første ledd angir at retten kan kreve et «passende forskudd til dekning av omkostninger ved rekonstruksjonsforhandlingen» fra den som begjærer rekonstruksjonsforhandling. Etter andre ledd gjelder blant annet rettsgebyrloven § 3 sjette ledd tilsvarende.
- (14) Det følger av rettsgebyrloven § 3 sjette ledd at begjæringen om rekonstruksjon skal avvises hvis forskuddet ikke betales innen fristen som retten har satt.
- (15) Avvisning på grunn av manglende betaling krever at fristen er meddelt, jf. HR-2016-2020-U. Avvisning krever dessuten at saksøkeren er gjort kjent med følgene av fristoversittelsen, jf. tvisteloven § 16-9 andre ledd, jf. § 16-7 første ledd bokstav a.
- (16) Fakturaen, som oppga fristen for betaling av forskuddet, ble sendt via e-faktura. Det er ikke mulig å sende e-faktura uten at fakturamottaker har samtykket til det. Det kan dermed legges til grunn at A er blitt meddelt fristen ved den elektroniske oversendelsen av fakturaen.
- (17) Det er imidlertid på det rene at tingrettens brev der det blant annet ble opplyst at begjæringen om rekonstruksjon kunne bli avvist dersom gebyret ikke ble betalt innen fristen, kom i retur til tingretten 26. april 2024. Det fremkommer av folkeregisteret at adressen tingretten sendte brevet til, er As registrerte bostedsadresse, ikke hans registrerte postadresse.
- (18) A var dermed ikke kjent med følgene av fristoversittelsen. Det følger da av tvisteloven § 16-9 andre ledd at vilkårene for avvisning ikke var oppfylt da tingretten avsa kjennelsen om avvisning 29. april 2024.
- (19) Det følger av domstolloven § 186 at en meddelelse må skje på en måte som retten finner hensiktsmessig. Det kreves at meddelelsen er kommet frem til adressaten, jf. Rt-2010-1182 avsnitt 10. Lagmannsretten skal vise tilbakeholdenhet ved overprøvingen av tingrettens valg av meddelelsesform, jf. Rt-2010-246 avsnitt 10. Dette kan imidlertid ikke være avgjørende når det – som i vår sak – er på det rene at tingretten var kjent med at A ikke hadde mottatt det ene brevet som var sendt om forskuddsbetaling.

- (20) En anke over en avvisningskjennelse skal dessuten behandles som en begjæring om oppfriskning, jf. tvisteloven § 16-11 første ledd, med mindre ankende part uttrykkelig har sagt noe annet, jf. blant annet HR-2020-1399-U. Begjæringen om oppfriskning skulle dermed ha vært avgjort av tingretten, jf. § 16-14 første ledd.
- (21) Det hefter etter dette feil ved lagmannsrettens avgjørelse som må lede til opphevelse.
- (22) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Henrik Bull
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)